

Izgalmas jelenetek között folyik a szatmári nagy hitközségi per tárgyalása

(Safu-Mare-Szatmár, március 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) A szatmári hitközségi per változatlan izgalommal folyik tovább. A csütörtök délutáni tárgyaláson Grósz Dávid (hitközségi párt volt az első felszólaló, aki előadja a Briszk Márton tasnádi főrabbi elnöklete alatt az elmúlt év augusztusában lefolytatott din-tora historikumát. Noha az einokló rabbi akkor kijelentette volt, hogy a din-tora nem fog foglalkozni a hitközség belpolitikai kérdéseivel, mégis úgy döntöttek, hogy a Freundék terrorja ellen tiltakozó tizenhét választmányi tag nem vehető többé vissza a választmányba. A hitközségi párt erre a beszercei irodától újabb din-tora ki- rendelését kérte. Freundékat pedig előbb a helybeli besz-din elé, majd mikor a helybeli besz-din magát illetékte lennek mondotta ki, a nagyváradi besz-din elé citalta, Freundék azonban erre nem reagáltak.

Grósz David ezután elmondja a dési rabbitanács történetét, amelynek döntésében érthetetlen módon csuszolt be a Freundék részéről annyiszor szívesen citált kitétel, hogy a din-tora összehívásáig Freund Chaim marad határon, holott

erről a rabbitanács tárgyalásai során nem esett szó.

Ezután Feldman József (hitközségi párt) szól: fel, aki Krausz nagybányai főrabbi szerepével foglalkozik és elmondja, hogy a hitközségi párt olyan

levél birtokába jutott, amely kétségtelen bizonyítékot nyújtott arra, hogy Krausz rabbi Merlehetetlen ellensége a Frankl-Guth-csoportnak. Ezen ezért Reiter Mór leutazott Bányára és bejelentette Krausz főrabbinak, hogy a hitközségi párt elcigulnak tartja és így nem ismerheti el a din-tóra elnökének. Ugyanezt közölték a beszercei főrabbiival is, aki erre táviratilag a szászrégeni rabbit bizta meg az előző teendők ellátásával. Ugyanezen nap vette kézhez a beszercei iroda a kultuszminisztérium sürgönyét, amely a Frankl-Guth párt intervenciójára utasítja a beszercei irodát, hogy a döntőbírói ülést egyelőre halassza el. A beszercei főrabbi még aznap délután ugy a Frankl-párthoz, mint a Freund-párthoz sürgönyt mentszett, amelyben közölte, hogy a vasárnapra kitűzött din-tora a kultuszminisztérium utasítása folytán egyelőre elmarad. Ugyanakkor szóbelileg is hangsúlyozta a hitközségi párt kiküldötte előtt, hogy nem a nagybányai rabbi lesz a din-tora elnöke. Ennek ellenére vasárnap mégis Szatmárra érkezett a nagybányai főrabbi, aki maga elé idézte a Frankl-pártot. Mikor Franklék felmutatták a beszercei iroda sürgönyét, kijelentette, hogy ez a sürgöny apokrif és ezzel ő nem törődhetik, de rögtön hozzátette, hogy nem fog érdemben itélkezni, csupán jegyzőkönyvet fog felvenni.

E kijelentése ellenére azonban a

Frankl-pártot elvakacsolta, vagyis «szerev»-ot adott ki ellenük, mert nem vettek részt a beszercei iroda utasítása ellenére általa megtartott din-torában és pervesztenek nyilvánították őket az egész vonalon.

Feldman József beszédének utolsó szakaszát valóságos extázisban mondta el és heves zokogásba tört ki, mikor felpanaszolta a szerevot. Kérve kéri a Besz-dint, hogy igazságos és részrehajlatlan ítéletet hozzon. Feldman József szavai igen mély hatást gyakoroltak a besz-dinre és percekig tartó csend után Rosenberg Saul ujjehértói főrabbi így kiáltott fel:

„A leszerelési értekezleten Franciaország hallatni fogja szavát”

Briand beszéd a Kamarában a Kellogg-paktum ratifikációs ülésén

Páris, március 2. A kamara mai ülésén ratifikálták a Kellogg-egyezményt. A ratifikációs javaslat ellen mindössze tizenketten szavaztak. A vita lezárása előtt Briand külügyminiszter kért szót s rámutatott arra, hogy a paktum záloga a világ békéjének, melynek megvédése érdekében a Népszövetség is eredményes munkát végzett. Briand ezután felsorolta,

mit tett Franciaország a leszerelés érdekében. Hangoztatta a francia kormány igazi békés szándékait, melynek egyik tanubizonyossága az is, hogy a katonai szolgálat tartamát csökkentette. A külügyminiszter végül ígéretet tett abban az irányban, hogy a leszerelési értekezleten Franciaország hallatni fogja szavát

Briand hamisítványnak deklarálta a belga-francia szerződést,

mire az Utrechtsch Dagblad eredeti francia szövegben közölte le a konvenciót

Berlin, március 2. A belga-francia titkos katonai egyezmény ügye, minden hivatalos cáfolat ellenére, napról-napra bonyolódik. Az egyezményt közzétvő „Utrechtsch Dagblad” szerkesztője dr. Ritter kijelentette, hogy hajlandó a hitelesség megállapítására az okmányokat a Népszövetség titkári hivatalának rendelkezésére bocsátani. Így minden valószínűség szerint a Népszövetség elé is kerül a kínos ügy. A „Berliner Tagblatt” brüsszeli jelentése szerint a belga kormány helyzete, minthogy senki sem hisz a hivatalos cáfolatokban, megingott. Altaliban az a hit, hogy az 1927-ben tartott brüsszeli katonai konferencián a belga hadügyminiszter lényegesen résztvevő a kormány tudtával és a kérdéses okiratokat aláírta.

A brüsszeli német követ tegnap felvilágosításokat kért a belga külügyminisztériumtól hangoztatva, hogy nemcsak Németország érdekéről van szó ebben a kérdésben, hanem a világ bizalmának megrendüléséről a békét biztosító intézményekben. Francia részről tovább is kitaláltak amellett, hogy az egyezmény hamisítvány. Briand külügyminiszter ilyen irányú kijelentést is tett a párisi német nagykövet előtt, anélkül, hogy az kérdést intézett volna hozzá ebben a kér-

désben. Az angol kormány szintén mosogató kezét és a londoni német nagykövethal tudomására hozta, hogy angol részről semmit sem tudnak az Utrechtschben nyilvánosságra hozott francia-belga titkos szerződésről. Az utolsó táviratok szerint az „Utrechtsch Dagblad” mai száma eredeti francia szövegben hozza nyilvánosságra a titkos egyezményt, melyet Franciaország nevében Debeney tábornok és Brochueville, belga hadügyminiszter írtak alá. Az egyezményben szó van arról, hogy háború esetén előzetesen elfoglalják Limburg holland erődítményeit, hogy ezáltal egy esetleges holland támadásnak vegyék elejét.

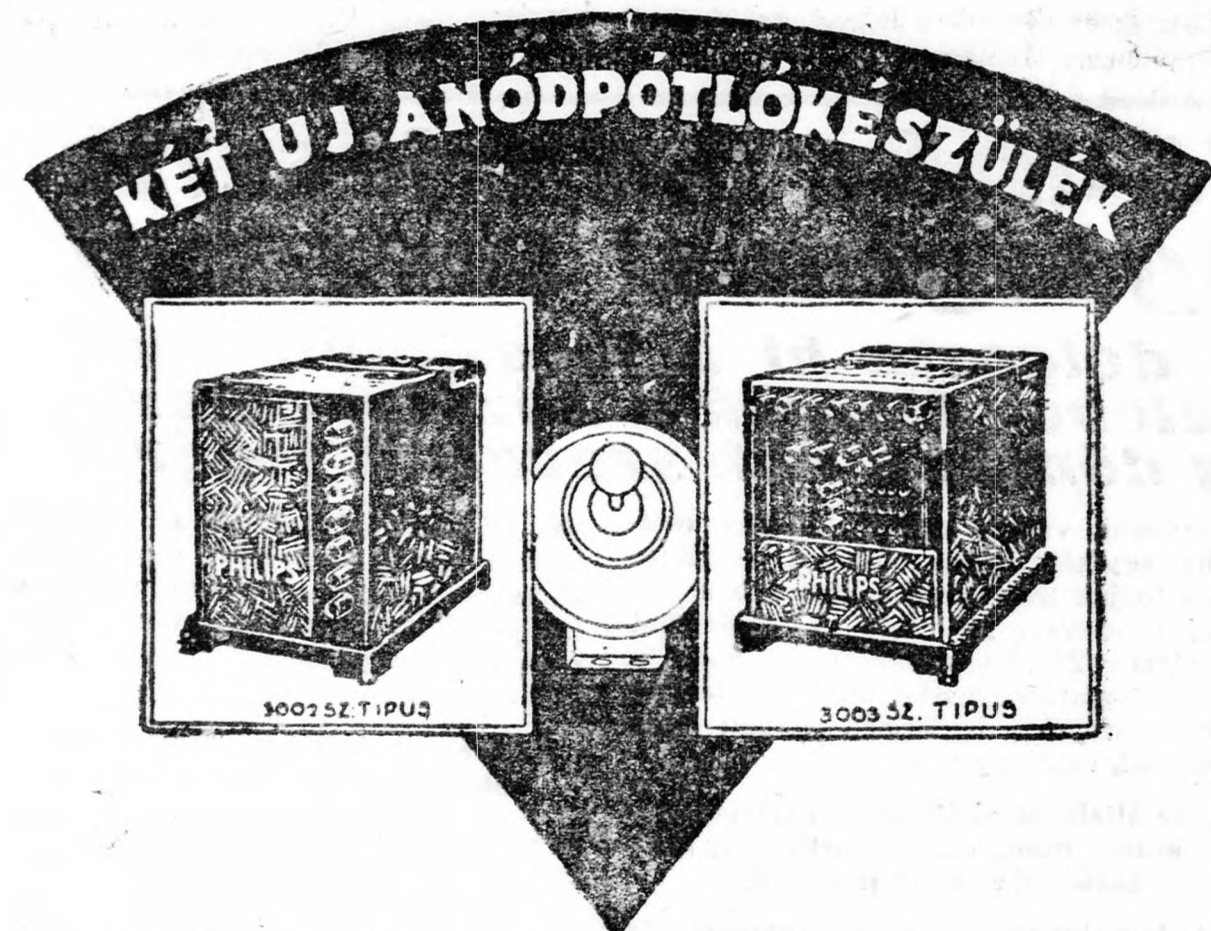
Fehér hét
meghezdődött

Szabó Jenő
dívathölönlegesség nagybánán
CLUJ

1 m. Fehér vászon gyermek fehérneműre Lei 29.-
m. Fehér o pal 39.-
1 Fehér szalvéta 8.-

A MATILD-viz

borral keverve a legkellemesebb italt ad.

Helyettesítse anódtelepét anódpotlókészülékkel, amely egyenesen az erősáramu hálózatból szállít Önnek anóddáramot.

3002 típus 6 különböző anódfeszültséggel 180 Volt-ig és 3 negatív rácsfeszültséggel, amely 40 Volt-ig változtatható.
3003 típus 6 különböző anódfeszültséggel 110 Volt-ig.
372 típus 2 változtatható anódfeszültséggel 130 Volt-ig.
3005 típus egyenáramu hálózat részére.

Minden feszültségben szállítható.

Radio **céljára**

Mielőtt a textilárak árverésére sietne, tekintse meg vételkötelezettség nélkül a

Glück Izrael textiláruházat
a Calea Regele Ferdinand 19. szám alatt,
ahol áruim minőségéről és olcsóságáról meggyőződhet.

1 m. I-a. női felöltőszövet	280	Leitől	1 m. I-a. kamgarn férfiszövet	520	Leitől
1 m. I-a. női pouplinszövet	210	"	1 m. jó mosó Jelaim	39	"
1 m. I-a. férfi felöltőszövet	630	"	1 m. I-a. fehérneművászon	39	"
1 m. I-a. női felöltőszövet	620	"	1 m. I-a. zephir férfingekre	58	"
1 m. I-a. Trenshcoat szövet	880	"	és az összes szabókellékek.		

S ORVOSOK

odás hatással bír
yiszap,
ny, reuma, idegsokk
ők áldása. Házilag
ató. Kapható:
szapfőrdő Margitán
B.hor.
en. Fürdőtulajdono
y kedvezmény.

ri A Bezedin láthatja
rt mindig bil-bulim
s log tovább dolgoz
okló főrabbi az ülést
lebbi ülés ma, va-

Izsak Arnold

anciaország

g-paktum ra-

szág a leszerelés érdek
a francia kormány
ékait, melynek egyik
z is, hogy a különai
eszkentette. A kül-
igéretet teli abban
a leszerelési értekez
hallatni fogja saavát

a belga-

ancia szöveg-

ny szintén mosza
német nagykövetség
hogy angol részről
k az Utrechtschen nyil
francia-belga titkos
olsó táviratok szerin
blad" mai száma ere
ben hozzá nyilvános
zményt, melyet Fran-
Debenedy tábornok és
ga hadügyminiszter
zményben szó vas
esetén előzetesen el-
holland erőltetmé-
egy esetleges holland
elejét.

er hét szódótt ó Jenő égék nagyvadásza UJ

gyer-
re Lei 29.-
39.-
8.-

viz

szövet 520 Leitő
39
szon 39
gekre 58
abókellékek.

Szépségversenyek konjunkturája

Miss Európa külföldi szoracskéje és
ragyogó karrierje olyan feltűnő ingatom-
ban tartja a kedélyeket, mintha a szép-
ség minden attribútumát tolyg ez a
fiatal hölgy testesen meg. Szegény
Kant Immanuel bizonyára nyugtalanul
fordulna meg sírjában, ha híres axiomá-
ját, mely szerint szép az, ami leszik,
olyan csufosan megbukva látá, mint
ahogyan az épen Miss Európa esetében
látent. Miss Európa ugyanis a legtöbb
embernek nem önzetlenül leszik. Né-
hány képeslap szorakoztatója azért let-
szik főleg, mert Miss Európa fényképe-
nek közléseivel hatalmas reklámot csap-
hat lapjára; a filmvállalatoknak azért
leszik, mert a siker legkövet, amely je-
lenteg körülvézi Simon Erzsébetet, elő-
nyösen használhatják ki vállalkozásuk
számára. — előnyösen használhatják ki
ami főmeghíztéma táplálására, mely
minden divatmániának és minden han-
gos sikerek velejárója. És végül ne fe-
ledkezzünk meg azokról az alkalmi sze-
relmesekről sem, akik ugyanazzal a ra-
jonossággal közelednek Miss Európa felé,
mint a híres színészek felé szoktak a
vidéki Don Juanok: meg akarják hó-
dítani, hogy ezáltal magukat tegyék ne-
vezetessé.

Európa ma kétségtelenül a szépség-
versenyek lázában vorog. Pillanatra
ugy leszik, hogy minden egyéb, kevésbé
esztétikus vonaglás felett, (mint az egyre
fejődő nyomorúság, mint a közülő
lársadalmi és politikai katalizmák) ez
a vonaglás győzedelmeskedik. Világ-
szerte mindenütt újabb szépségverse-
nyekre készülődnek, a lapok egyre-másra
írják ki a különböző szépségversenyeket
s mint jól tudjuk: ma kezdődik meg Miss
Románia, az igazi Miss Románia meg-
választása. Ma előre nagyon örvendé-
zünk az új Miss Románia dícsőségéért,
azonban azoknak a versenyt szervező
szépségversenyek érdekében, akiknek nem
sikerül majd „az isteni szűz” glóriájára
szert tenniük, néhány objektív megjegy-
zést kell tennünk, a szépség lényegének
és főleg a szépség nevelésének al-
lamsúlyozásával.

Mert bizony a szépség is relativ va-
lami, a szépség is társada mi produktum,
mint az erkölcs és mint a mentalitás s
mint ilyen nem független a helytől, idő-
től, kortól, a kollektív és individuális
nézőpontoktól. Lapidáris egyszerűsége-
gel szólván: a mi nekem szép, az neked
lehet kevésbé szép s ami neked csúnya,
az az én számomra elragadó lehet. Az a
szépségverseny, amely Európaszerte man-
den országban lezajlott, nagyjában egy
konzervatív szépség szemlélet szempont-
jainak hódolt be s mint ilyen, egészen
figyelmen kívül hagyta a friss és a köz-
vetlenül közelebb álló szempontokat.

Az ábrándos arc, a romantikus külső,
a szemek melankolikus tekintete, a szí-
nek pontos elosztottsága az arcokon:
mindez a múlt század szépségideáljá-
nak rekvizituma, amellyel szemben a
modern ember sokkal inkább hódol az
eredeti, szellemet és intelligenciát su-
gó tekintetnek, inkább hódol a moz-
dulatok eleganciájának, könnyedségének,
a hang, a beszédmódor meleg modulá-
cióinak, az előítéletekkel öntudatosan
szembesített tudói öntudatnak, az
öszinteséggel párosult közvetlenségnek,
a szemek és ajkak vonzó játékának. A
szépség elbírálása, ugy érzelmi, mint
érzki szempontból való elbírálása ezen-
felül nagyban függ maguktól a meg-
ítélőknek és bírálóknak műveltségi fo-
któl, idegdiszpozíciójától, érzelmi és
érzelmi életének felépítettségétől is.

Azok a hölgyek tehát, akik átlumarad-
nak a nagy versenyben, amely ma világ-
szerte a szépség pálmájának elnyeréséért
dul, korántsem kell, hogy elkeseredje-
nek verségük miatt. A szépség-ideál,
mint minden a mai élet forratagában,
észrevehető átalakuláson, illetőleg átér-
tékelésen megy keresztül s mindinkább
a emberi értékek irányában toldódik el.
A modern élet típus tulajdonképpen még
csak most van kialakulóban, akárcsak a
modern férfitípus s míg e keltő az élet
minden, tehát szerelmi vonatkozásaiban
is egymásra talál, — addig csak had
brüljenek a szépségversenyek korszerű-
tlen győzteseit

Salamon László

A tükre a fallon azt mondja: „Szép Elida által”

Hanem két Creme kell hogy legyen: Elida Coldcream a bőr tisztítására és táplálására az éj folyamán. Elida minden időben Creme a hölgyek ezreitől mint a legjobb Creme kiválasztva rögtön behúzódik a bőrbe és meglepő gyógyhatással van. A bőr általa a sokkat csodált, megkívánt alabástrom szinezetét kapja.

ELIDA CREMES

A kormány elkészült az egyesülési ünnepségek programjával

Május 1-től 10-ig az ország különböző városaiban fognak lezajlani a jubiléus ünnepségek

(Bucuresti Bucurest, március 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) Köztudomásu, hogy a kormány a román tartományok egyesülésének tízéves jubileumi ünnepeit december elsejéről 1929 május 10-ikére halasztotta el. Az akkori politikai helyzet ugyanis nem engedte meg hogy a hatalmas ünnepeket előkészítsék és a kormány tíz éves jubileumi ünnepét teljes pompában ülhessen meg, szükségesnek tartotta az öt hónapi időt az előkészítési munkálatok pontos elvégzésére.

A kormány két bizottságot alakított amelyek közül az egyik hét miniszterből áll, Vajda Sándor belügyminiszter elnöklétével, míg a másikban a politikai és irodalmi élet összes kapacitásai partkülönbségre való tekintet nélkül, résztvesznek. Ez utóbbi bizottságnak Bocu Sever bánati miniszter az elnöke, ak tegnap sajtónyilatkozatban hozta nyilvánosságra a jubileumi ünnepségek programját.

Május elsején kezdődnek a jubileumi ünnepségek

Az ünnepségek május elsején Bukarestben veszik kezdetüket, hálaadó is-

tentisztelettel, amelyen a királyi család is részt vesz. Ez alkalommal jelenik meg először I. Mihály király a pátriárhátus teuplomában a királyi trónuson. Ezután leteszik a nép templomának alapkövét, majd ünnepélyes külsőségek között felavatják a három országalkotó uralkodónak Cuza fejedelmének, I. Károlynak és I. Ferdinándnak most készülő szobrai.

Délután nagyszabású sportünnepségeket rendeznek a fővárosi studióban. A sportünnepségekkel kapcsolatban játszik le a Sándor-kupa döntőjét Románia és Jugoszlávia válogatott futballgyűjttesei között. Este a Nemzeti Színházban díszelőadás lesz, mely alkalommal Brediceanu Tibor ünnepi darabját adják elő. Másnap a Román Akadémia díszgyűlést tart, este pedig szimfonikus hangverseny lesz, a melyet Enescu karmester dirigál. Délután a sporttelepen nagyszabású népi ünnepélyt rendeznek, amikor másodszor is előadják Brediceanu darabját. Este újabb díszelőadást rendeznek a Nemzeti Színházban, az Opera közreműködésével.

Az első román óceánrepülő

Ugyanaznap Burduloiu kapitány, aki a kisantant aviatikai versenyén a második díjat nyerte el, megteszi első óceánrepülő útját Bukarestből Rio-de-Janeiroba. A délamerikai románok máris nagyszabású ünnepségeket tesznek az óceánrepülő pilóta fogadtatására.

A harmadik napon a királyi család a kormány és a parlament összes tagjai Isasiba utaznak át. Itt egy teljes napon keresztül tartana kaz ünnepségek melyeknek kapcsán felavatják Simon Barnutiinak, a nagy román szabadsághősnek szobrát.

Mi lesz Kolozsváron

Ugyanezen nap estéjén már megkezdődnek a zerdélyi ünnepségek is. A fasis ünnepségek résztvevői különvonatokon Kolozsvárra jönnek. Különvonaton Mihály király, a királyi család, a Régenstanács tagjai, a parlament két házának tagjai és a meghívottak utaznak, amikor is a kolozsvári egyetem „honoris causa” doktorává avatják

Maria anyakirálynét

Az egyetemi ünnepségeket bankett követi, amit Kolozsvár városa ad a vendégek tiszteletére.

Délután diszelszólás lesz a Nemzeti Színházban.

A gyulafehérvári nép ünnepély

A tulajdonképeni ünnepségek azonban Gyulafehérváron lesznek, ahová május tízezerre az erdélyi parasztság hatalmas tömeget koncentrálnak. Választjuk, hogy több, mint háromszáz ezer ember fog részt venni az ünnepségekben, mert az erdélyi parasztság mind a legnagyobb lelkesedéssel gyűlt egybe ha a nemzetparasztpárt vezetői hívták össze. A kormány 50 százalékos utazási kedvezményt ad erre a napra mindenkinek, aki Gyulafehérvárra utazik.

Május 10-én reggel rövid gyűlést tartanak a király, az egész királyi család, a Régenstanács, a diplomáciai kar és a parlament két házának jelenlétében. A kormány megvitte az intézkedéseket, hogy úgy a katedrális, mint az egyesülési palota termeit kitartsák.

A diszülés után megkezdődnek az ünnepségek, melyeket a katonaság defiléje nyit meg. Az egésznapos ünnepségek befejezéséül a vendégek meg látogatják az Astra gyulafehérvári kiállításait.

200 tagú bizottság alakult, mely dr. Pop Ionel vezetése mellett a Bálcescu szobor felállítását készíti elő Gyulafehérváron.

Érdekesége lesz a tiznapos ünnepségeknek, hogy az amerikai románok egy nagy küldöttsége is részt vesz az ünnepségeken. Egy teljes hajószállítmány érkezik amerikai románokból. Az amerikaiak utazásának előkészítésére dr. Filip temesvári ügyvéd máris Amerikába utazott.

Tusnádfürdő legszebb helyén fekvő

„Schweitz“-üdülőtelep

február 15-én megnyílik.

Állandóan fűtött, kény imesem b rendezett szobák tölts az üdülővel, legolcsóbb napi árak mellett. Érdekesnek k. prospectust küld. — „Schweitz“-üdüő telepet vezetősége Baia Tusnádfürdő, Fényes László Targu-Mures.

Az egészséges gyomor a hosszú élet alapfeltétele

1927. január 8-án kelt levelemben Dr. E. H. Jára bírd a Dr. Páter-féle Gyomor-teáról a következőképpen nyilatkozott:

Evek óta tudniuk, kronikus gyomor és bélhurutban szenvedek, némelykor a hasmenés vérell komplikálódott. A múlt nyár kezdetén (1926) smét volt egy ilyen hasmenésem, amely annyira elgyengített, hogy már alig bírtam lábamon állni és amelyet az eddig előírt szerekkel nem voltam képes meggyógyítani. Az új szerek által figyelmeztetve, az utolsó menedékhez, az utolsó mentő borgonyhoz nyultam és a Dr. Páter-féle gyomor-teát rendeltem, amelynek csodátevő hatása volt, mert már a harmadik pohár tea után a hasmenésem megszűnt. Ezen tea egy katonájának elhasználása után isszanyertem az erőmet és a hasmat és megszűnt.

Ilyen, a legnagyobb elismeréssel nyilatkozó köszönőleveleket nagy számban kaptunk és ezek a legjobb bizonyítékai az eredeti előírás szerint készített Dr. Páter-féle Gyomor-tea hatásosságának. Gyomorbetegségek a Páter-féle gyomor-tea rendszeres használata által gyors megkönnyebbülést éreznek és b. juktól rövidesen megszabadulhatnak.

Könnyebb természetű gyomorbántalmak esetén mint hűlés és gyomorrontásnál egy kis 30 lejes próbacsomag elhasználása elegendő. Gyomorgyengeség, emésztési nehézségek, étvágytalanság, kronikus gyomorhurutnál hoszabb ideig tartó kurára a nagy dobozok használata előnyösebb. Egy kura: 2 doboz. Egy doboz 4-6 sz. l. 1:00 bami.

A Prof. Dr. Páter-féle gyomor-tea minden gyógytárból és drogeriában kapható. Ha beszerzése nehézség keletkezik, úgy fordulj a kerakantokhoz: „Cellig“ gyógyszerár Brasso, Hosszú-utca 8. szám.

Ahonnán a magyar színpadi írókat exportálják

Tantiémek Madagaszkból és Ceylonból. Csekkek Mascagninak és Ibsen örököseinek. Molnár Ferenc a szezon nagyrésztében minden este 1 millió lejt keres

Egy erős reflektorfénnyel mindama színdarab mögé akarunk világítani a melyeket a közönség a színházakban lát, könyvekben és lapokban olvas. Megkíséréljük megmutatni, hogy mi van amögött a cím mögött. »Játék a kastélyban«, »Templom egere«, »Dr. Szabó Juczi«. A színdaraboknak ma már épen olyan adminisztrációjuk van, mint az újságoknak, vagy mint bármely gyár termékeinek. A magyar színdarabok adminisztrációjának székhelye Budapesten van, a Bécsi-utca 1 szám alatt, a harmadik emeleten. Három hatalmas szobában tartják itt nyílván, kartotékokban és fejlapokban, a magyar színpadi szerzők munkáit. A rakárban órási kötegekben állanak a Molnár-, Lengyel-, Fodor- és egyéb darabok példányai. Hat-nyolc írógépen folyik a darabok adminisztrálásával járó levelezés magyar, német, francia, angol, olasz nyelven. Az »anyagok« (kéziratok, szcenáriumok) bent az irodában is nagy halmazokban fekszenek különböző ívvezsekre nyelveken.

Népvándorlás a tantiémekért

Délután öttől-hélig pedig csemetnek és egy nagy akatáskával jön Lengyel Menyhért és a könyvelősegnél kéri »Tajfun« című darabjának fokföldi elszámolását. Itt lehet találkozni Drégely Gáborral, akiről már mindenki azt hitte, hogy halott, mert közel husz év óta nem szerepelt a magyar színpadon. Most, hogy a »Kisasszony férje«-ből megírták az Utolsó Verebely-lányt, — vált újra élővé. Ötvenéves, hajlott, vörös ember, úgy néz ki, mint egy úgynök. Minden délután feljön, mert két darabjéért: a Kisasszony férjéért és a Szerencse fiáért, amelye ket jóval a világháború előtt írt, még mindig, ugyszólván, naponta futnak be tantiémek az öt világrész legkülönbözőbb részeiből. Tanul voltunk annak, amikor a szóban levő színházi úgynökség egyik kisasszonya a madagaszkári és ceyloni előadások után járó honoráriumot utalta ki Drégelynek, Gábor Andor, aki a forradalom óta eltávozott Magyarországról és megszűnt színpadi író lenni, kedves meglepetésként majdnem minden évben kap még a Palikáért, vagy a Cyklaménért pénzt, Stockholmból, Madridból, vagy épen Tokióból.

Molnár Ferenc esti 1 milliója

Minden íróval lehet itt találkozni, kivéve Molnár Ferencet, akivel a tárgyalások a Zsigmond-uccán, lakásán folynak. Két évvel a Játék a kastélyban bemutatója után, ezt a darabot már előadták Sztambulban a »Dar el Bedal« című színházban »Stahoda bir Ojun« című, törökül, Nebi Sakkı bey fordításában Molnár Ferenc a szezon nagyrésztében esténként átlag 50 színházból kap a 500 aranymárka honoráriumot a világ minden részéből. Ez esti 1 millió lejt. Vagyonára jellemző a következő eset, amely nemrég történt Berlinben: Fialat német írók ülnek egy kávéházban. Egy fehér márvárasztalt már teleírtak mindenféle számmal. Hirtelen magukhoz intik a főurat és kéri, hogy toljon oda még egy asztalt.

— Minek kell az uraknak? — kérdezi.

— Molnár Ferenc tantiémjeit akarjuk kiszámítani.

Ennek ellenére Molnár, ha premierje van a Vígsházban, a büfében még ma is engedélyt kér a kuglerék ből és bonbonokból az n acimen, hogy ő a szerző. Egyetlen embernek ad pénzt és ez Szép Ernő, akához ifjúkori barátság fűzi.

A darabok fordítása és védjegyzetése

A magyar színpadi írók úgynöksége hatalmas fordítógárdával rendelkezik. Állandóan négy fordító dolgozik a németre való átültetésekben. Stefan I. Klein, Szurán Renée, Else Stefanj és Horváth Henrik. Molnár Ferenc darabjainak fordítását a legnagyobb német írók egyike: Alfred Polgár revidálja.

Az úgynökség irodája minden darabot védjegyzet. Ez a washingtoni Copyright Officenál történik és kézirat után két dollárba, nyomtatott szöveg után négy dollárba kerül. Rendkívül érdekes tudni, hogy milyen csekkek mennek világgá a budapesti színházi úgynökség irodájából. Láttunk itt csekkeket kiállítva Mascagnı nevére, akinek a »Parasztbecsület« tantiémjeit küldik el. Azután Poldini nevére, Ibsen és Strindberg örökösei részére. Vannak azonban szerzők, akik újabb egy-egy darabjukra részvénytársaságot alapítanak. Ez történt az »Ábris rózsája« esetében, amelynek a szerzője Anny Nichols, fiatal 25 éves amerikai nő. Ennek a darabnak a védjegyzetése a következőképpen szól: Copyright by Anny Nichols Incorporation Ltd. Ez a darab egyedül Newyorkban ötezerszer ment. Ironicus óriási palotát villát és több autót vett magának a tantiémekből. Ujabbban a színpadi kiadók, különösen a németországiak, — úgynevezett Zeltstücköket kérnek, vagyis korszerű problémákkal foglalkozó darabokat, mert ezeket tudják a legkönnyebben értékesíteni.

A budapesti színházi irodával össze kötetésben álló legnagyobb külföldi

úgynökségek a svédországi Strakoch cég, a berlini Bloch Erben Söhne, Alan und Simrock, Paul Gordon, Drei Masken Verlag és az S. Fischer-cég színház osztálya. Egy-egy darabnak kitöltött sorokkal gépelve átlag 70-80 oldalnak kell lennie. Amely ennél több, azt rendszerint megrövidítik. Jelenleg Molnár Ferencen kívül csak Fodor László az, akinek külföldön nagy anyagi sikerei vannak. Németország minden városában, Berlinben pedig egyesesen százhuszonöt-száz játszották az Arm wie eine Kirchenmaus-t. Berlinben minden színháznak külön stúdiója van és azokban tartják meg a sajtópremiert. Ha aztán a kritika kedvezően fogadja a darabot, esti műsorra tűzik. A színműirodalom elanyagiasodására jellemző, hogy Budapesten a színházgatók egy-egy darabról a következőképpen adják le véleményüket:

— Érdekes darab, sok jó kvalitás, de nincs benne pénz.

Természetes, hogy ilyen körülmények között az olyan ragyogó színpadi író, mint amilyen például Szomorı Dezső volt az ő királydrámáival, nem érvényesülhet. Szomorı, aki még ma is csak ágyban tud írni, elaludni pedig csak úgy tud, hogy egy Párisban vásárolt készülék a genfi expressznek a Gare de Lyonra való beérkezését adataja a fülebe, — ingerlékenységével, érzékenységgel, finomsággal és abszolút művészséggel nem találja el a mai üzleti hangot és nagyon rossz anyagi körülmények között kénytelen élni. A színműíró és annak adminisztrálása teljesen elamerikaiasodott és maoholnap semmi köze sem lesz az irodalomhoz.

Ben Ami

Ne töljön fel a régen elavult vég-eladásoknak és árveréseknek.

Néparuház

Calea Regele Ferdinand 33. a legszebb fehérműt, asztalainál és még sok ezer cikket 95 lejtért árul.

DVAKODJATOK ES VEDEKEZZETEK BELÉLEGEZVE A VALDA PASTILLÁK

PERITOLENITÓ EMANATIÓT MELVEK, BELÉLEGEZES ÁLTAL KÖVETLEN HATÁSSAL VANNAK A LEGŐ SZERVEKRE

A TORONPÁJALMÁK ASTMA, PECHONLÉN ES NÁTHAN MINŐG HATÉJOSAN ELERŐSÍTHETŐN EZEN KIVÜNŐ ANTISEPTIKUS SZER ÁLTAL

MINDEK LEGYEN KEZNELEGY DOBOZ

VALDA PASTILLA

A DOBOZ TÁJÁN MINT KAPHATÓ MIND A GYÓGYSZERÁR

Felhív
Mizrach
hívjuk
este fél
vüli köz
ni szíve
fontos i
Mizrach

A Zei
Nagyba
rimelött
rimi elő
mü jidd

Nagys
azoknak
árnap
vosznak.
otthon fo
sebbnél-
téseket fo
mas bufi
míg a t
fogja az
délután,
az érde
autobus
hon össz
5 órai ke

Alpa
ILLA
AJANL

Or
KÜL
MIND

Betra köz
randul
és els
után 2-4
bőj ink
soara

Lon

orig
kelmék

Crop
no
az öss

Grün
nőidiva

Pia

EGYESÜLETI ÉLET

Felhívás a Zeiroth Mizrachi Zeiré Mizrachi és Bné Akiba tagjaihoz. Felhívjuk tagjainkat a március 3-án, ma este félhat órakor megtartandó rendkívüli közgyűlésre okvetlenül megjelenni sziveskedjenek, mely közgyűlésen fontos ügyek kerülnek megvitatásra. A Mizrachi ifjusági csoportok vezetősége.

A Zeiro Mizrachi purimi előadása. Nagyban folynak az előkészületek a purimelőtti szombat este megtartandó purimi előadásra, amikor az élő halott című jiddis darabot fogják előadni.

Nagyszerű meglepetésben lesz része azoknak, akik a kolozsvári somérok vasárnap délutáni táncelőadásán részt vesznek. Ragyogóan feldíszített somérotthon fogadják a vendégeket és ötletesebbnél-ötletesebb trükkök és meglepetések fogják szórakoztatni őket. Hatalmas buffet fogja az éhséget csillapítani míg a táncolók részere óriási táncterem fogja az igényeket kielégíteni. A tánc délután, mely iránt városzerte nagy az érdeklődés, a Cal. Victoriei 99. (autobuszmegálló) alatt lévő somérotthon összes termében vasárnap délután 5 órai kezdettel lesz megtartva.

A párisi Germandrée
ILLATSZERGYÁR
AJANLJA A VEVŐINEK LEGUJABB

Oria puder
KÜLÖNLEGESSÉGÉT
MINDENÜTT KAPHATÓ!

Saját magának és nejeinek elektrogyógytáblát nyújtja, biztosít hátrahatásokat a **Munkások Rokkant-egylete**

Bekérlek a levelet: **Cluj, Str. Memorandului 23.** (volt Unio-utca) minden este 15-ét követő vasárnapon délután 2-4-ig, minden nagyobb helyen, ahol áll a hirdetés és a közutban: **Timișoara III., Bulev. Carol 10. sz.**

Londonból
megérkeztek
a legujabb

original, Tweed'

kelmék kabátokra és costumökre.

Crepel és Charmoll-nok és **Kaschák**
az összes divatszineken ruhákra.

Grünwald & Steiner

új divatkülönlegességek áruháza
Piata Unirii 12.

A tiszteken kívül az egész közkatonaság résztvesz az új spanyol összeesküvésben

London, március 2. A „Morning Post” teljesen megbízható spanyol forrásból azt a hírt közli, hogy a diktatura ellen újabb, minden eddigénél nagyobbarányú és jobban előkészített összeesküvést feleltek fel. A mozgalom központja Barcelonában van. A helyzet igen súlyos. A spanyol hadihadnál a hadállapotot elrendelték. A lap szerint a mozgalomban

a tiszteken kívül már teljes szívettel és lélekkel a közkatonaság is résztvesz.

Párisi lapok megerősítik a barcelonai összeesküvés híreit.

Az „Excelsior” tudósítójának közlése szerint két volt spanyol miniszterelnök Romanones és Tokka kihallgatást kérő levelet intéztek a királyhoz, amelyben

figyelmeztették a diktatura további fenntartásával járó veszedelmekre. A király elutasította a két miniszterelnök kérését és kabinetirodája útján közölte, hogy a legutóbbi minisztertanácsban teljhatalmat adott Primo de Riverának, amikor aztán a tüzérhadtest feloszlása is bekövetkezett.

Hétfőn kezdődik a Népszövetség szenzációkat ígérő ülészaka

Stresemann ma elutazott Genfba, Briand ma utazik

Berlin, március 2. Stresemann külügyminiszter tegnap 8 óra 20 perckor a német delegáció élén elutazott Genfba.

Genfi jelentés szerint Scaloja olasz külügyminiszter a tanács most kezdődő ülészakának elnöke tegnap este odaérkezett és érkezése után azonnal érintkezést keresett a népszövetségi főtitkársággal és informálódott a napirendre kerülő ügyek előkészületei stádiumáról.

Titulescu is megérkezett Genfba. Varsó jelentés szerint Zaleski lengyel

külügyminiszter tegnap este felesége kíséretében elutazott a lengyel fővárosból Genfba.

Páris, március 2. Az „Intransigeant” közlése szerint Briand külügyminiszter vasárnap utazik Genfba.

Politikai körökben általános a vélemény, hogy a kisebbségi kérdés lekerül a tanács márciusi ülészakának napirendjéről és csak júniusra tűzik ki annak tárgyalását.

London, március 2. A „Nation” című lap az követelt, hogy Genfban az angol delegáció vegye kezébe a kisebbségi kérdés népszövetségi irányítását, mert attól kell tartani, hogy a kisebbségi kérdéskomplexumot egyes delegátusok lengyel-német konfliktusnak fogják felüntetni és igyekezni fognak arra, hogy a tanács lehetőleg kitérhesse az egész kérdéskomplexum megfelelő megtárgyalása elől.

Az állampolgárság és az iskolakérdés ügyében interveniált a Zsidó Parlamenti Blokk a miniszterelnöknél

Ujkeleti-Bukarest, március 2. Az Uj Kelet tudósítójától. Tegnap délután 4 órakor a Zsidó Parlamenti Club képviselői, dr. Fischer József, dr. Fischer Tivadar, dr. Maber Ebner és dr. Landau Michel kihallgatáson jelentek meg a miniszterelnöknél, akivel másfélórán keresztül tárgyaltak. A zsidó képviselők előterjesztették a zsidóság legsürgősebb panaszait, amelyek gyors és kielégítő orvosolását kérték.

A beszélgetés legfontosabb pontja, melynek a miniszterelnök is különös fontosságot tulajdonított az új állampolgársági törvény megbeszélése volt. A zsidó képviselők a csatolt területeken és a régi királyságban is előfordult konkrét eseteket ismertették a miniszterelnök előtt, melynek alapos megtárgyalásakor a miniszterelnök és a zsidó képviselők között a legteljesebb egyetértés alakult ki.

legteljesebb egyetértés alakult ki.

Alapos megbeszélés tárgyává tették a zsidó iskolák kérdését, amikor is a zsidó képviselők az iskolák jelenlegi szomorú helyzetéről számoltak be. Nagy nehézségek merültek fel a tárgyalások során egy állami zsidó tanítóképző felállításáról.

A zsidó diákmenzák és diákközhözök szubvencionálása kérdésében a miniszterelnök a költségvetési nehézségekre hivatkozva azt az ígéretet tette, hogy május hónapban újra vita tárgyává tűzék ki a zsidó diákságnak ezt az igazságos kérését.

A kamara tegnapi ülésén dr. Fischer

József az adótörvény 24-ik paragrafusát kritizálta, mely az adóbehajtások módjával az államnak, megyéknek és városoknak teljes privilégiumot ad az adózó ingó és ingatlan vagyona fölött. Ez a törvényes intézkedés, amelynek interpretálásakor a bírói fórumok tulajdonosan nagy jogot adnak a végrehajtó hatóságoknak, megbénítja a jelzáloghitel fejlődését és ez rendkívül káros hatással van az ország gazdasági életére. Beszédének további részében a csődönkívüli egyezség törvénybeiktatását kéri és megállapítja, hogy ennek hiánya megbénítja a kereskedelmi életet.

Végül kéri a közigazgatási bíróságokra vonatkozó 13-ik paragrafusának hatályon kívül helyezését, hogy a közigazgatási bíróságok az állammal, megyékkel és városokkal szemben is minden formában betöltése nélkül mondhasanak ki ítéletet.

Jorga professzor Kolozsvárra érkezett és szombat délután előadást tartott az egyetem aulájában

[Cluj-Kolozsvár, március 2. Az Uj Kelet tudósítójától.] Jorga professzor a szombat délutáni Kapiddal Kolozsvárra érkezett, hogy az Astra meghívására vasárnap délután a Nemzeti Színházban előadást tartson. A professzort az állomáson a kolozsvári egyetem professzorai és a diákság egy küldöttsége fogadta. A professzor híveinek lelkes éljenzése közben szállt le a vonatról és az üdvözlések után az Astoria-szállóba hajtatott. Másfél óra múlva a kolozsvári egyetem tanári kara küldöttséggel kereste fel Jorgát, akit mint ahogy az Uj Kelet is megírta, csak néhány nappal ezelőtt választották meg a bukaresti egyetem rektorának — és bejelentették, hogy a kolozsvári egyetemi fiatalok és Kolozsvár város román árszadalma az egyetemi aulájában akarja üdvözölni Románia legnagyobb tudósát.

Jorga este hat órakor az egyetemhez hajtatott aulából többszáz főnyi közönség ragy lelkesedéssel fogadta. Az egyetem auláját zsutolasig megtöltő közönség előtt dr. Hateganu Emil, a kolozsvári egyetem rektora, kamarai alelnök üdvözölte, örömeinek adva kifejezést afelett, hogy Jorga professzort, a bukaresti egyetem rektora, a nemzet nagy tudósa, aki hatalmas munkássága és nagy külföldi renoméja révén megismertette Romániát azokkal a nyugati kultúrákkal, amelyek Romániát, mint balkáni államot ismerték évtizedeken keresztül. — mint a kolozsvári egyetem vendégét üdvözölte.

Jorga professzor meleg köszönetet mond Hategannak az üdvözlésért, majd mindvégig érdekes, tudományos előadást tartott a román kultúrának a keleti áramlatokkal való viszonyáról.

— Azt mondja Hategan Emil, hogy voltak nyugati államok, amelyeknek lakói elbankizálódtak, keleties népek hitték a román nemzetet. Nem tartom szegénynek, ha a román népről

bárki is azt mondja, hogy keleti hatások között alakult ki a kultúrája. Aki ilyen felületes és alaptalan váddal jön ellenünk, az nem tudja, hogy a keleti kultúrák voltak azok, amelyekből az egész nyugat és az egész mai civilizáció megszületett. Ki meri azt állítani, hogy a keleti tudományok, a keleti irodalom és a keleti vallásfilozófiák inferiorisabbak, mint a nyugatiak? Hiszen keleten született meg a kereszténység, mely nem egyéb, mint a judaizmusnak egy forradalmi formája.

Ezután Jorga mindvégig lebilincselő előadásban a román történelemnek a keleti kultúrákkal való összefüggését ismerteti. Az előadást többszáz főnyi publikum nagy érdeklődéssel hallgatta végig és annak befejezésekor a professzort lelkes ünneplésben részesítette.

URANIA Ma utoljára
„Emden”, a fantomhajó
Izgalmas tengeri dráma. Monopol Filmcentrala.

Délfranciaországtól Varsóig újra szélviharok és hóviharok pusztítanak

Forgalmi zavarok Európaszerte

Belgrád, március 2. A hőmérséklet országsszerte erősen alászállott. A -10 fokot is meghaladó hideg mellett erős szélviharok hófúvásokat okoztak és a vasuti közlekedésben forgalmi zavarokat. Különösen nagyok a hóakadályok a macedóniai vasuti pályatesten, ahol emiatt alig van némi vasuti forgalom.

Páris, március 2. A ventimiglia-párisi gyorsvonatot kivéve Franciaország déleleti részéből ma nem érkezett vonat a francia fővárosba. Avignon környékén hatalmas orkán dühöngött és hófúvások miatt elakadt a közlekedés itt is a dajoni vonalon is.

Prága, március 2. Az olmtüzi vasutizagatóság körletében tetőpontját érték el a forgalmi zavarok. Az óriási hófúvások miatt az állomásokon több mint 150 vonat vesztegel anélkül, hogy tovább tudna jutni. Az ország többi részében is nagyon nehéz a forgalmat fentartani. Prága-Oderberg és Prága-

Pilsen között hólavínak miatt a forgalom 24 óra óta teljesen szünetel. Az északkeleti bányarevier termelését ideiglenesen be kellett szüntetni, mert a termelt szénmennyiséget a vasutak képtelenek szállítani és óriási mennyiségek torlódtak össze a pályaudvarokon.

Varsó, március 2. Az országban a hőmérséklet újra erősen alászállott. Hélyenként -30 fok volt a hideg és alig volt az országnak olyan pontja, ahol az éj folyamán -15 felett lett volna a hőmérséklet.

Bécs, március 2. A keleti vasutvonalon ma este hat órakor sikerült a hóakadályokat elhárítani. Így Budapesttel kétnapi szünetelés után újra felvették a vasuti forgalmat.

Budapest, március 2. A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint az időjárásban egyszöre lényeges változás nem várható. A hőmérséklet Budapesten ma délben -5 fok Celsius.

Március 10-ikén alakul meg a Temesvári Chrombörgyár Rt. az insolvens Krausz-börgyár hitelezőből

Közel 100 százalékosan biztosítva van az összes érdekeltek részvétele

(Timisoara-Temesvár, március 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) Több cikk keretében ismertette az Uj Kelet a 40 millió passzivával fizetéképtelenné lett temesvári Krausz György et Co. börgyárnak a hitelezők kielégítésére vonatkozó tárgyalásait. A tárgyalások minden egyes fázisának ismertetése során rámutattunk arra, hogy a jelenlegi kö-

rülmények között nincs más megoldási lehetőség, mint az, hogy a hitelezők vezényk át a Krausz-börgyárt és így elégték ki magukat saját követeléseikkel szemben. Az erre vonatkozó tervezetet, amely szerint a vállalatot a hitelezőkből alakult új részvénytársaság venné át, a likvidáló bizottsággal együtt dr. Weisz Artur dolgozta ki ala-

pos és előrelátó precizitással. A tervezet kis és nagy hitelezőkre osztja az érdekelteket, akiket a helyzethez mérten kíván kielégíteni.

Az új részvénytársaság megalakítására vonatkozó közgyűlést még február 15-re hívták össze Temesvárra, ez a közgyűlés azonban, úgy látszik, még nem volt képes életre hívni a börgyár hitelezői által tervezett új Temesvári Chrombörgyárt. Igen szomorú jelenség, hogy a 40 millió érdekeltségből 6 millió lej: képviselő hitelezőcsoport okozza a nehézséget azzal, hogy egyszerűen közömbösea kezeli a szanalasi törckvéseket és a részvényjegyzési felhívásokra nehezen, vagy egyáltalán nem reagál. Ebben a tekintetben az új részvénytársaságra már lejegyzett hitelezők között az a vélemény alakult ki, hogy a passzív rezisztencia helyez-

kedett egyes hitelezők bizonyos spekulatív bázisra alapítva azt, remélik, hogyha a részvényjegyzési felhívásokra nem fognak reagálni, a többi hitelezők módját fogják keresni annak, hogy kedvezőbb feltételek mellett bírják rávenni őket a kiegyezésre. Ez a spekuláció, természetesen meddő kísérletezés, ami a már lejegyzett hitelezők hangulata után itélve balul fog kiütni, mert egyetlen hitelező sem hallandó arra, hogy a másik kedvéért lemondjon az őt jogosan megillető részről.

Az aktuális közgyűlést egyébként március 10-re hívták össze Temesvárra. A dr. Weisz-hoz újabban beutó részvényjegyzések amellet szólnak, hogy most már sikerülni fog végre tető alá hozni ezt az új gyári részvénytársaságot.

A legnagyobb siker jegyében indult a Haggibbor országos vívóversenye

Ma délután 4 órakor kerül sor a döntőkre

(Cluj-Kolozsvár, március 2. Az Uj Kelet Általános érdeklődés mellett vette kezdetét szombat délután négy órakor a Haggibbor országos vívóversenye, melyen az ország legjobb vívói csapnak össze az elsőbbség eldönésére. A Haggibbor nagy klasszist képviselő vívóárdájának óriási erőfeszítésére volt szükség, hogy a versenyt a mai nagy méretekben, országos jelentőségű sportesemény vívóján rendezze meg. A vívóverseny iránt már helek óta országsszerte nagy volt az érdeklődés, amit a benevezések nagy száma is igazol. A versenyen az ország összes vívással is foglalkozó sportegyesületei megjelentek versenyzőkkel és így a versenynek országos bajnoki mérkőzésekhez hasonló atmoszférája van. Több mint harminc fehérdresszes vívó élénkíti a katolikus gimnázium tornatermét, akiknek küzdelméi magas sportnívón mozognak és mindvégig érdekesítő szórakozást is nyújtanak.

A verseny gyors lebonyolítása úgy kívánta, hogy a versenyzők nagyszámúra való tekintettel egyszerre két helyen tarták meg a mérkőzéseket. Ezért délután hat órakor a vívók két csoportja a KAC klubhelyiségébe ment át, ahol egy külön zsűri vezetése mellett játszották le a kardverseny előmérkőzéseit. A különböző egyetlek versenyzőit hat csoportba osztották be, mindegyik csoport hat emberből áll. A hatos csoportok küzdelméi már a középdöntőig jutottak, ahol három hatos csoport küzd a döntőbe való feljutásig. A kardvívás elődöntője a szombat esti órákban sem ért még véget és valószínű, hogy csak éjféli után fejeződnék be a versenyek.

A törverseny elődöntőire vas. délelőtt került a sor, míg a döntő meccsek mindkét számban délután négy órakor kezdődnek. Az eddigi mérkőzésekben nem lehet a végső eredményre következtetni, de kétségtelen, hogy a Haggibbor ambiciózus vívói becsületesen állják a sarat a nagy konkurrenciájú

versenyen és a többi kolozsvári klubok versenyzői is derekasan kiveszül a részüket a győzelemből.

A kardverseny elődöntői a következő eredményekkel zárultak:

Az első csoportból a következők kerültek a középdöntőbe. Mezei Gyula KAC, Winternitz István Aradi TE, Samson Endre Hag. A másodikból Losonczy KAC, Spitzer Haggibbor, Csizsár Lajos Marosvásárhelyi SE. A harmadik csoportból: Deheleanu Vivóklub, Dartanek József KAC, Melchner SzSE, negyedikből: Weinberger István ATE, Lánckzy István MSE, Tabóczy István MSE. Az ötödik tur vívói közül Mózes Haggibbor, Hintz György KAC Stern Endre Haggibbor. A hatodik csoportból Szabó László MSE, Fischer Béla Haggibbor, Kübacher László KAC.

A Magyar Színházban az idei évad nagy filmeseménye!

Hétfőn   Kedden   Szerdán   Csütörtökön   Pénteken

Az asszony és a kártya

Főszereplő: ADOLPHE MENJOU.

Premier! Előadások kezdete: 4 és 6 órakor. Helyárak: 30 és 20 lei.

Marosvásárhelyen

a Zsidó Kulturházban vasárnap, március 3-án kezd meg vendégátékát

Lydia Potoczskája

világhírű jiddis művésztársulata

Vasárnap, március 3-án, hétfőn, március 4-én és csütörtökön, március 7-én. Jegyek elővételben az Ideal Illatszertárban.

Kedden, márc. 5-én és szerdán, márc. 6-án

Szászrégenben

játszik a társulat.

TACAMUL

ezüsttárgygyárban

800-as ftomság!
Gyártmányaink minden jobb eszközletben megrendelhetők. - Viszonteladókunk: „TACAMUL” ezüsttárgygyár Cluj, Strada N. Iorga 11/A

היי ערצונגן אים עכטעם זילבער: כל קדש הנוכח אשר אנדערע ליכטער. אהרנים העלמער. סעקרע-שיספעל אונד ועסטיקע רישועללע געגענטשענדיקע

COINTREAU cég összes áru ki-
szérlag a borpárlalából készülnek
Ugyeljen mindig a gyári-
védőszallagra és a Cointreau
aláírásra

Gyapottat minden színben gyárilag csomagolva fest „UNIO” Cluj.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánáti
 közhatalom napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Matton Ernő.
 Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
 Bukaresti szerkesztőség: Kasztner Rezső.
 Str. Carol 81.
 Uj Kelet október 14-én indult és ma
 fennmaradását engedjük meg.

PURIM JÖN

**Keren Kajemet
 PURIM AKCIÓJÁT
 előkészítetü!**

Lohengrin.

Irta: Barzilay István.

Elzám, fehérebb vagy mint a hó
 Elzám szeress, szeress.
 Titokzatos mesecországból jöttem.
 Ne kérdezd, hogy ki vagyok,
 Jaj, nem mondom meg a nevemet.
 Engedd meg, hogy elrejtsem magam.
 Nem akarom, hogy senki is lásson.
 Jobb ha fehér köntösömben, hős kar-
 dommal,
 esodatevőnek, szóvalannak,
 bátorzavú énekesnek hiszel,
 jobb nekem és jobb neked,
 ha lelkem mélyét nem ismered.
 Mert ha átfornálod belőlem
 a magad díszítői igényét
 és elmegyek és vissza nem jövök,
 ha megtudod, hogy ki vagyok,
 - mint magasságokból zuhanó madár -
 lehanyatlék, elmul, jaj, megsemmisül
 a szerelem...

Kellogg utolsó hivatalos ak-
 tusa. Berlinből jelentik: A Wolf távirati
 iroda washingtoni tudósítójának közlé-
 se szerint a Kellogg-egyezményt aláíró
 hatalmak 11 diplomatája tegnap megje-
 lent a külügyi hivatalban Kellogg ál-
 lamtitkárnál és kicserélte az egyez-
 mény ratifikációs okmányait. A diplo-
 matak súlyt helyeznek arra, hogy a
 ratifikációs okmányok kicserélése Kel-
 logg iránti tiszteletből még az ő hiva-
 talmi működése alatt történjék meg. Ez
 volt Kellogg hivataloskodásának utolsó
 ünnepélyes aktsza. Belgium, Francia-
 ország, Japán és Lengyelország ratifi-
 kációs okmányai még nem érkeztek
 meg Washingtonba.

**Fehér hét
 megkezdődött**

Szabó Jenő
 divatkiadó nagyráuhaz
CLUJ

1 m. Fehér vászon fehér-
 neműre **Lei 33.-**
 1 m. Fehér alsólepdő vászon **88.-**
 1 m. Fehér hat személyes
 garnitúra hat szalvétával **205.-**

Néhány hét múlva lengyel területen keresztül megnyílik a Máramarossziget-csernovitzai vonal

Az új peage-vonalon ugyanazok a szabályok lesznek, mint a Halmi-máramarosszigeti vonalon

(Bucuresti-Bukarest, március 2. Az
 Uj Kelet tud.) Mironescu külügymi-
 niszter, aki most érkezett vissza Var-
 sóból, rendkívül jelentős tárgyalást
 folytatott le Lengyelországi Márama-
 ros és Bukovina vasuti összeköttetését
 illetőleg. Tudvalevő, hogyha valaki Má-
 marosmegyéből Csernovitzba akar
 utazni, kénytelen előbb Nagyváradra
 lejönni, innen Bukarestbe utazni és on-
 nan menni fel Bukovinába, amely or-
 szágrész pedig a közvetlen szomszédsá-
 gában van. Máramarosból azért nem le-
 hetett mindeddig bukovinai területre
 átjutni, mert a két terület közé Len-
 gyelország egy csúcske nyulik be.
 Ugyanaz a helyzet itt, mint a Szatmár-
 ról Máramarossziget felé eső vonalon,
 ahol csehszlovák területen kell lezárt
 vasuti kocsikkal áthaladni, hogy az
 utas Máramarosszigetre juthasson.

Máramarossziget Románia északkele-
 ti részébe mindeddig mint egy kalodába
 volt beszorítva, elvágyva minden össze-
 köttétéstől. Ez a szerencsétlen fekvése
 okozta az évek alatt történt fokozatos
 gazdasági hanyatlását. Mironescu kül-
 ügyminiszter tárgyalása ugyszólván az
 utolsó pillanatban oldja meg ezt a kér-
 dést, mert kétségtelen, hogy ha a hely-
 zet továbbra is így marad, Máramaros-
 megyére a végleges pusztulás katasztró-
 fája vár.

A Varsóban most befejezett tárgyalá-
 sok eredményeképpen a Máramaros és
 Bukovina között fekvő lengyel terüle-
 ten egy semleges koridort létesítenek,
 amelyen a vonatközlekedés már néhány
 hét múlva megindul. Máramarossziget
 -Körösmező-Kolomea lesznek a főbb
 állomásai ennek a peage-vonalnak, a
 melyen ugyanazok a forgalmi szabá-
 lyok lépnek érvénybe, mint amelyek a
 szatmár-máramarosszigeti csehszlovák
 területén átmenő peage-vonalon érvé-
 nyesek. A máramarosi lakosság né-
 hány hét múlva már pár órán belül
 juthat el Csernovitzba, ahová eddig két
 napig kellett utazni és ugyancsak lényo-
 gesen rövidebb ideig fog tartani Cser-
 novitzon át a Bukarestbe való utazás.
 A peage-vonalon utlevél nélkül lehet
 majd közlekedni és csupán egy bizonyít-
 ványra lesz szükség, amely azt igazolja
 hogy az utas a határzónán lakik.

A varsói vasuti egyezmény egész új
 perspektívát nyit meg Máramaros gaz-
 sági és kulturális életében. Az évek
 óta tartó krízis rövid időn belül eny-
 hülni fog, mert a peage-vonal által Má-
 mararossziget a Bukovina és Csehszlo-
 vákia közötti forgalom tranzitú állomá-
 sává válik. De közelebb jut Máramaros
 a regáthoz is, aminek szintén nagy fon-
 tossága van, különösen közigazgatási
 szempontból.

Ma lesz a Miss Románia választás
 első éjtája. A Dimineata lap szerkesz-
 tésében megjelenő képes folyóirat. a
 Realitatea Ilustrata, az amerikai glas-
 gowi nemzetköz. verseny előkészítésé-
 re holnap az ország egész területén
 szépségversenyt rendez, hogy meg-
 válassza a második Miss Romániát. Az
 országos zsüri elnökségét maga Vaida
 Voevod helyügyminiszter vállalta. Hol-
 nap választják meg a kolozsvári Misst
 a prefektúra nagytermében. A zsüri
 tagjai Popa Adám prefektus, Boila Li-
 via, Pavel Constantin, dr. Janovics Je-
 nó, Isac Emil, Pop Sándor, Barsan Za-
 chariás és Paukerov Leonard. A ver-
 seny 11-kor kezdődik.

Eljegyzés. Izrael Honka urleány
 Kimpány és Izsák Márton Alparea je-
 gyessék. Minden külön értesítés helyett.
 lyett.

A Menza-bál előkészítőbizottsági
 ülése. A Menza-bál előkészítőbizottsága
 ma délután négy órakor tartja meg-
 beszélését, melyre a vezetőség kéri a
 bizottság tagjainak pontos megjelenését
 Az ülést a Haggibbor Kötő-ucai klub-
 helyiségében tartják meg.

Fizetéképtelen lett a budapesti
 Pannónia-szálló. Budapestről jelentik.
 A Pannónia szálloda és étterem öt és
 félszáz ezer pengő passzívával fizetés-
 képtelenséget jelentett. Az aktívák alig
 érik el a négyszáz ezer pengőt.

DÖSTYÉNI ISZAP
 A természet erejével gyógyítja
 a reumatizmust, köszvényi, ischiaszt.
 Minden gyógyzerárban kapható.
 P. O. Focsa (szappakalás)
 Gamma-kempres (kesz is p-
 berogatás), Leg. első b. házikóra,
 met 30-szor hasznáható.
 Főlerakat:
 Mr. Ph. L. SINGER Timişoara H.,
 Str. Tegele No. 2. (Voll Vecsey-ucca.)

A szovjet lezárta Leningrádban
 a magánutódéket. Parisból jelentik: A
 lapok moszkvai jelentései szerint a
 szovjet a gabonaszpekulációk megaka-
 dályozására Leningrádban bezárta a
 magánutódéket és a péküzleteket. Az
 ellátatlan lakosság különösen a volt
 középosztály körében az intézkedés
 miatt óriási izgalom uralkodik.

'Lyra' hangszerüzlet

Strada Regina Maria volt
 Deák Ferenc-utca) 16. szám
 Nagy választék His Masters Voice, Colum-
 bia, Polydor, Decca, Homoco d. Perfectia
 gramofonokban és
 új óvési lemezekben.
 Az összes hangszerek és vázmozkák
 zongorák rakárón. Eladás havi részlete-
 re is. - Zongorahangolást és mindenféle
 javítást vállal és szakszerűen végez.

Disztrihelven temetik el a Pirquet
 házaspárt. Pécsből jelentik. A Pirquet-
 házaspár halála ügyében bevezetett
 vizsgálat során egyre több adat merült
 fel kettős öngyilkosságuk mellett. A
 nagyhirű gyermekgyógyász orvospro-
 fesszort és feleségét Bécs városa által
 adományozott disztrihelven temetik el.

Influenzajárvány idején gondos-
 kodják arról, hogy gyomra és belei a
 természetes Ferenc József keserűviz
 használata által többször és alaposan
 kitisztítottassanak.

A rádió új korszaka

A szulfátot ki nem választó superaccumulátor
 megoldotta az ideális hullámforrás problémáját.
 Nem választ ki szulfátot, bármilyen körülmé-
 nyek között működik.
 Kapacitásának leadásánál kiváló állandóságot
 mutat.
 4-5 lámpásos felvevőkészülékeknel minden
 hat hónapban töltendő.
 Viszont 1-2 lámpásos felvevőkészülékeknel
 csak minden évben egyszer töltendő.
 A szulfátot ki nem választó superaccumulátor
speciálisan
 csak rádió, telegráf és telefon részére konstruáltatott.

Főraktár:
„Forta” S. A. Bucuresti
 Str. C. A. Rosetti 3.

— Március 30-án indul meg a repülő postabeszékhely Anglia és India között. Londonból jelentik: Anglia és Angol-India között a repülő posta-összeköttetés március 30-án indul meg. Már eddig is óriási mennyiségű postai küldemény levelet, csomagot jegyeztek elő. A bélyeggyűjtők körében is óriási az érdeklődés az első repülőjárat megindulása iránt, mert a posta ez alkalomra új bélyegeket hoz forgalomba. A személyforgalom kérdések tekintetében még tovább folynak a tárgyalások, de máris többszáz utastól érkezett ajánlat a légitársaságokhoz és a postavezérgazgatóság, amelyben horribilis díjakat ajánlanak fel az első repülőjáratok valamelyikén történő utazásban való részvételre.

— A német hatóságok nem utasították el az együttműködést a francia hatóságokkal, Strassburgból jelentik: A rajna-vidéki főbiztos cáfolja egyes német lapoknak azt a híret, hogy a német hatóságok elutasították volna a megszálló hatóságokkal való együttműködés gondolatát, az érvizveszedelem elhárítására.

Az orvosok ma már állás ontia szer
gyógyíthatatlan beteg
begek kezelését állítja a célra létesült
Diätetikai Sanatorium
Fejégyászt nyit: Diätetikai Sanatorium
Carei-Mari, jud Salaj.

— Az amerikai hadiözvegyek államköltségen utazhatnak a francia harctereken eseten hozzártatózóik sírjához. Washingtonból jelentik: A kongresszus törvényt fogadott el, mely lehetővé teszi, hogy minden hadiözvegy vagy anyja, kinek hozzártatózója francia harctereken esett el, államköltségen utazék hozzártatózója sírjához. A törvény meghozatalának hírére mindjárt igen sokan jelentkeztek a franciaországi ingyen utra.

— Eisikovits Miska zsidó műdalai egy nagyon tehetséges, fiatal zeneszerző, Eisikovits Miska, akinek komoly művészi készségéről tanuskodó zenekritikáit az Uj Kelet hasábjairól ismeri Erdély zsidó közönsége, néhány nap múlva a nyilvánosságra lép szerzeményeivel. Eisikovits kottafüzete gyűjti össze eddigi szerzeményeit, amelyeket ismert zsidó költők verseire írt. Zsidó műdalok gyűjteménye az Aviva-Bariszia kulturbizottságának kiadásában jelenik meg. Eisikovits Miska, Csemihovszki, Spiró, Barzilay István, Holder József és Halmágyi Mária verseit zenésítette meg komoly tanulmányokra és nem mindennapos tehetségre való készséggel. A rövidesen nyilvánosságra kerülő kottafüzetre előre is felhívjuk a közönség figyelmét. Előjegyzéseket az Uj Kelet kiadóhivatala is elfogad.

Influenzánál
és az összes légzőszervek furutos bántalmánál, mint köhögés, rekedtség, stb. valamint a gyomorégésnél a legjobb a
Málnási SICULIA gyógyvíz
Mindenütt kapható!

— Ki dobta a banktörvény bombáját a finansziális élet kellő közepébe — és más szenzációk olvashatók az Erdélyi Futár friss számában. Szövegét Kiss Endre politikai és közgazdasági revüje színtel is élénk, változatos és jól informált. Az Erdélyi Futár ára 15 lej és minden városban kapható.

Lloyd George élesen támadta a konzervatívokat a liberálisok népgyűlésén

London, március 2. Lloyd George a liberálisok egyik népgyűlésén beszédet mondott, melyben a tavaszvégi angol választásokat a jelenkor legjelentősebb választásának mondotta. A volt miniszterelnök támadta a konzervatívokat, akiknek kormányzása, szerinte még híveinek is kiábrándulást okozott. Foglalkozott a nagyipar helyzetével és ezzel kapcsolatban rámutatott arra, hogy a munkanélküliség jelenleg összehasonlíthatatlanul nagyobb, mint a liberálisok kormányzása idején.

Vitakozott Chamberlainnel, aki össze

kuszáltnak, zavarosnak mondotta hivatalba lépése idején a világpolitikai helyzetet és a külügyi hivatal akkori állapotát ezzel szemben a mostani helyzettel meg van elégedve, úgy a világpolitikában, mint a külügyi hivatalban, ahol áttekinthetőség, rend és világosság uralkodik. A volt miniszterelnök a világhelyzet tekintetében csak arra kívánt az optimista kijelentésekkel szemben rámutatni, hogy az államok jobban fegyverkeznek, mint valaha és az európai tízfeszkek fenyegetőbbek, mint bármikor eddigelé.

— Coolidge hucsuzik. Berlinből jelentik: Washingtoni jelentés szerint Coolidge elnök tegnap elbucsuzott a sajtó képviselőitől és kormányának minden tagjához külön-külön levelet intézett, melyben megköszönte támogatásukat az az állam érdekében kifejtett tevékenységüket.

— Ujra elhalasztották a Diemenstein törvényjavaslatát. B. Diemenstein bankár és törvényjavaslatot társaságban naponta újabb tárgyalási határnap volt. A magyar kormány és a bankár hozzájárítottak a kártérítési kérdésben tárgyalások meg nem kezdésére, de ennek ellenére bizonyos tárgyalást a bíróság újabb határnapra egy két hónapi időtartamra halasztja.

— A szökőár három falut pusztított el a japán tengerparton. Tokióból jelentik: A csütörtökről péntekre virradó éjszaka szökőár három tengerparti falut teljesen elpusztított. Rengeteg halott és sebesült van, akiknek számát eddig nem tudták megállapítani. Japánban megindult a segélyakció a szerencsétlenül jártak támogatására.

— Meghalt Mina János, a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank igazgatója. Nemcsak Kolozsvár, hanem egész Erdély közgazdasági és társadalmi életét komoly veszteség érte Mina János, a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt. igazgatójának hirtelen halálával. Mina János egy héttel ezelőtt eltörte a lábát és mialatt az ágyat őrizte, a betegsége tüdő- és mellhártya-

Legújabb
Wallace-könyvek

Lehetetlen szabadulni Wallace
— írgató regényeinek hatásától.

Sötét ember	ára 240.— lej
Borzalmak kastélya	" 135.— "
A hét lakattal lezárt ajtó	" 136.— "
A smaragd nyaklánc	" 136.— "
A réműletes arc	" 221.— "
A sár a kigyó	" 136.— "
A bandita	" 123.— "

Kaphatók az UJ KELET könyvosztályában.

Elevenkönyvek

Fiatlok és beérkezettek újszerű írásait adjuk ebben a sorozatban. Új és szenzációk azonban az is, hogy szép kiállítású, egészvászonkötésű könyveket adunk ezzel a sorozattal a lehető legolcsóbb árban, az olvasóközönség legszélesebb rétegé számára.

10 kötet egész vászonkötésben 820.— lej.

Havi részlet: 150.— lej.

- Benoit:** A király gyűrűje.
- Carco:** A hurok.
- Cocteau:** A párisi fiú.
- Curwood:** Kazán, a farkaskutya.
- Hese:** Sziddhárta.
- Kistemaekers:** Váltott előfogattal.
- Michaelis:** Hét nővér.
- Spunda:** A halottbűvölő.
- Unamuno:** Ez aztán a férfi!
- Wells:** A tengeri tündér.

Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályán utján 150 lejes havi részletben is.

Konkurs
Die orth. jüdi che Gemeinde zu Halmen sucht einen jüdischen Rabbinen der zugleich Rabbiner sein soll. Hat laut Oberer kommen. Sch. it. en u. ...
Weisz Ferenc jegyző.
Jeremiás Moritz elnök.

gyulladásal komplikálódott, amely a fiatal, életerős embert rövid néhány nap alatt megölte. A halál szombaton délelőtt következett be és Mina János nagyszámu tisztelőinek, barátainak és ismerőseinek körében ószinte részvétet keltett. A tragikusan elhunyt bankigazgatót délután négy órakor temetik és gyász jelölést hálafőn délután a Takarékpénztár és Hitelbank nem tart hivatalos órát.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazok, akik felejtethetetlen férjem elhalálása alkalmából fájdalomukat részvétnyilvánítják ezuton köszönetünket, Özv. Danzinger Arminné és gyermekeit.

— Letartóztattak egy sikkasztó cseh főhadnagyot, Prágából jelentik: A rendőri sajtóiroda közli, hogy Sided volt főhadnagy bejvitzi lakost a rendőrség tíz milliós sikkasztás miatt letartóztatta. A volt főhadnagy sorsjegyek vásárlására vett fel különböző üzletfelektől pénzeket, a sorsjegyeket meg is vásárolta, de később eladta. A sikkasztó volt tiszt hamisított okiratot mutatott fel arról, hogy a megvett sorsjegyek birtokában vannak, de rájöttek a csalásra és feljelentést tettek ellene. A károsultak túlnyomó többsége ismeretlen, ezeket most szüntelen jelentkezésre szólították fel.

— Vízum nélkül és kedvezményes jeggyel utazhatnak a prágai mintavásár látogatói. A kolozsvári csehszlovák konzul a következőket közölte szerkesztőségünkkel: A prágai mintavásár látogatóinak a csehszlovák határ átlépése, utlevél látamozás (vizum) nélkül, vagy a látamozási díjak kifizetése nélkül, mindössze csak egy vásárlói igazolvány felmutatása ellenében meg van engedve és pedig 1929. március 7-től április 3-ig bezárólag. Ezen igazolvány el kell legyen látva az illetékes csehszlovák képviseleti hatóságok kerek bélyegzőjével. Minden egyes idegen látogató köteles a fenti igazolványt — a csehszlovák Köztársaságból való visszautazása előtt a «Prágai Mintavásár lakáshivatalánál» (Prager Altstaether Rathaus), vagy a mintavásár tartama alatt (1929. III—17-től III—24-ig) a mintavásár hivatalánál (Messsaamt der P.M.M.) az új kiküldtási helyen Prágában, Ellenkez esetben a visszautazáskor a határállomáson köteles lennie a kétszeres látamozási díjat megfizetni. A csehszlovák államvasutak úgy a saját, valamint a helyi érdekű és magadják ezuton köszönetünket. Özv. Dan helyi érdekű vasutakon 33 százalékos utazási díjkezdményt adnak a prágai mintavásár látogatóinak.

Pályázati hirdetés.
Az aradi zsidó hitközség rabbihelyettes-hitoktatói állásra pályázatot hirdet. Megfelelő képesítéssel bíró egyének személyi adataikat igazoló hiteles okmányokkal felszerelt ajánlatukat folyó évi március hó végéig nyújthatják be. Az államnyelv tudása szükséges. Fizes és megegyezés szerint.

Az előjáróság.

Vasárnap
K
Országgyűlés
Miről volt érte
(Cluj-Kolozs) Kelet tud.)
5-ikén, kedden nagyváradi országos érte romániai esett érdekeit előt inditean jén szerepel elen való emlékiratban tés faktor dig az ecetig képviseletére országos sze Tudvalevő
az ecetgyá hogy a ny ipari sze az is 20 sz
ami egyenlő teremtet rében, amely ték alá nem morandum r. összes többi hitott helyzetégilleg káros sen tilos, má kek alá esik
Németorszá monopólium, márka, mig sleges szeszt minden külör kor
az ecetsav t ka illeték
és amikor az leszállítása é azzal utasított márkás illeté tehát egészsé gálja. Franci megszüntette szesz minden állított ecets ként 100 fran gyarországok ták az ecetsa 1926-ban törv
Kizárólag vámtarifá tá restből jelent fa módosítás nat Ene ipa tétel már fo ciális bizottsá nevezte ki a iparügyi vez resen keresk Dascalescu, a rium delgátr pénzügyminis igazgatója. A menklatura a küszöbölje a munkáját a terjeszti maj ra, hogy ann kizárólag a valószínűleg tása mellett különöz ke zal a kérésse hogy minél t ságot nevező janak a ker
Belga aján téskekre. Rész Kelet a kor sával, hogy t tisztviselők,

Közgazdaság

Országos szervezetbe tömörülnek az ecetgyárak veszélyeztetett érdekeik megvédésére

Miről fog tárgyalni kedden a Nagyváradra összehívott értekezlet. Az ecetipar memorandumban foglalta össze követeléseit

(Cluj-Kolozsvár, március 2. Az Uj Kelet tud.) Jelentettük, hogy március 5-én, kedden délelőtt 10 órakor a nagyvárdi Kereskedelmi Csarnokban országos értekezletre gyűlnek össze a romániai ecetgyárak, hogy veszélyeztetett érdekeik megvédésére erőteljes akciót indítsanak. Az értekezlet napirendjén szerepel az ecetsavgyárak versenye ellen való állásfoglalás, amelyet azután emlékiratban fognak a kormány illetékes faktorai elé terjesztani, végül pedig az ecetipar érdekeinek kollektív képviselőire ki fogják mondani egy országos szervezet megalakítását.

Tudvalevő, hogy az ecetgyárak legfőbb sérelme az, hogy a nyersanyagként szolgáló ipari szeszt tulajdonképpen kapják és azt is 20 százalékos értékkelleték terhelik.

ami egyenlőtlen és hátrányos helyzetet teremtett részükre az ecetsavval szemben, amely semmiféle különleges illeték alá nem esik. Az erre vonatkozó memorandum rámutat arra, hogy Európa összes többi államaiban éppen megfordított helyzet van és egyrészt az egészségileg káros ecetsav árusítása teljesen tilos, másrészt pedig magas illetékek alá esik.

Németországban, ahol a szesz állami monopólium, a pálinkaszesz ára 500 márka, míg az ecet gyártásához szükséges szeszt 70 márkaért árusítják, minden külön illeték nélkül. Ugyanakkor

az ecetsav után még külön 50 márka illetéket szednek literenként

és amikor az ecetsavgyárak az illeték leszállítás érdekében intervenáltak, azzal utasították el őket, hogy az 50 márka illeték az alkoholból gyártott, tehát egészségesebb ecet védelmét szolgálja. Franciaországban még 1875-ben megszüntették az ecet gyártásához való szesz minden adóját és a vegyi uton előállított ecetsav után 100 hl. fokonyként 100 frank illetéket kell leróni. Magyarországon még radikálisabban oldották az ecetsavnak étkezési célokra való 1926-ban törvény útján teljesen eltilt

Kizárólag nagyipari tagjai vannak a vámtarifák tárgyalóbizottságának. Bukarestből jelentik: A behozatali vámtarifa módosításának munkálatai dr. Ernest Ene ipariügyi államtitkár elnöksége alatt már folyamatban vannak. A speciális bizottság tagjaivá a következőket nevezte ki a kormány: Cezar Popescu ipariügyi vezérigazgató, Grigore Dumitrescu kereskedelmiügyi igazgató, N. Dascalu, a földművelésügyi minisztérium elgáltusa és N. Constantiniu, a pénzügyminisztérium tarifaosztályának igazgatója. A bizottság jelenleg a nomenklatura anyagát rendezi, hogy kiküszöbölje az ellentétes adatokat és munkáját a legfőbb vámbizottság és terjeszti majd döntésre. Tekintettel arra, hogy ennek a bizottságnak a tagjai kizárólag a nagyipart képviselik, tehát valószínűleg a mai vámvédelem fentartása mellett fognak állást foglalni, a különböző kereskedelmi szervezetek azonnal a kérésrel fordultak a kormányhoz, hogy minél több tagot számláló bizottságot nevezzen ki, amelyben helyet kapjanak a kereskedelem reprezentánsai is.

Belga ajánlat a tisztviselői lakásépítésre. Részletesen foglalkozott az Uj Kelet a kormányban azon elhatározással, hogy komolyan hozzáfog a közföldtulajdonok, katonatisztek és nyugdíj-

ták az ecetsavnak étkezési célokra való árusítását és a visszaélések megakadályozására elrendelték, hogy

ecetsavat csakis denaturált állapotban szabad forgalomba hozni.

Nálunk azonban az eddigi kormányok az ecetsavat favorizálták és míg az ecetgyártáshoz szükséges szeszt a külföldről adókon kívül még 20 százalékos ad valorem illeték is terheli, addig az ecetsav mindössze egy nevétségesen csekély községi taxát fizet 100 fokonyként.

Ez a méltánytalan elbírálás valószínűleg a csőd szélére juttatta az országban létező 127 ecetgyárat,

amellyel szemben az ecetsavkattell mindössze három olyan gyárat foglal magában, amelynél az ecetsav gyártása csak másodrangú szerepet játszik. Erre való tekintettel az ecetgyárak memorandumja a következőket kéri a kormánytól:

1. Rójjon ki az ecetsavra minden 100 literfok után 60 lejes illetéket, amelyet egy régebben megtartott hivatalos ankét során maga a pénzügyminisztériumi kiküldött is jogosnak talált. Ezáltal helyreállana az egyensúly a két ipar között és érvényre jutna nálunk is a lakosság egészségének kötelező védelme.

2. Szüntessék meg az ecet előállításához használt szesz 20 százalékos érték-taxáját.

3. Végül azt kéri az ecetgyárak, hogy a nyersanyagul szolgáló szeszt olcsóbban kapják meg a Szeszszindikátustól, mint a pálinkafőzéshez való szeszt, amely ma 100 fokonyként csak 30 lej, míg ugyanakkor

az ecetgyártáshoz szükséges szeszért 100 fokonyként 44 lejt kénytelenek fizetni a gyárak, ami lehetetlenné teszi, hogy az ecetsavval felvehessék a versenyt.

Arra is hivatkozik a memorandum, hogy 1919-ben és 1920-ban az ecetgyártáshoz szükséges szesz árát hatóságilag állapították meg, amit most is életbe lehetne léptetni az ecetipar megmentése érdekében.

sok lakásépítési problémájának megoldásához és ebben az irányban több külföldi és belföldi ajánlat futott be már különböző építési vállalatok részéről. Ujabbán egy belga vállalat készült részletes tervvel a kormány elé terjesztendő olcsó tisztviselőnegyedek létesítésére. Az ajánlattevő cég kétféle program megvalósításához.

Milyen lesz az új tőzsdetörvény. Megírta az Uj Kelet, hogy az ipar- és kereskedelemügyi miniszter bizottsága nevezett ki a jelenlegi tőzsdetörvény módosítására. Értesülésünk szerint a készülő új tőzsdetörvény részletesen szabályozni fogja a hivatalos tőzsde és a magánforgalmi tőzsde működését, a tőzsdetanács hatáskörét pedig az eddiginél szűkebb keretek közé fogja korlátozni. A határidőüllet bevezetését is a törvény fogja szabályozni, vagyis az nem fog többé a tőzsdetanács döntésétől függni.

Megjelent az új földgázárakat megállapító rendelet. A földgázfogyasztó közönség és iparvállalatok intervenciójára Madgearu ipar- és kereskedelemügyi miniszter a parlament egyik legutóbbi ülésén bejelentette, hogy a bányatörvény módosításáig is lezállítja az eddigi

indokolatlanul és szabálytalanul fel-emelt földgázárakat. Az erre vonatkozó február 28-ikán kelt rendelet már meg is jelent a hivatalos lapban és a március 15-iktől szeptember 15-ig a Sonametan által szállított földgáz árát a következőkben állapította meg: világigáz 90 bani, háztartási célokra szolgáló gáz 80 bani, ipari gáz 70 bani köbméterenként, ab fogyasztó. Ugyanezek az árak az UEG által szállított földgáznál június elsejétől december 1-ig érvényesek. A földgázelosztó társaságoknak joguk van a fenti árakon felül külön 30 bani költséget felszámítani köbméterenként, azonkívül 2 banit különböző adók és illetékek címén. Azok a fogyasztók, akiknek érvényes szerződésük van, továbbra is az abban megállapított árakat fizetik.

Színház-Művészet

A Magyar Színház műsora:

Vasárnap d. u. 6-kor: Ida regénye (4-szer. Rendes helyárrakkal. Sz.: 291.)

Vasárnap este 9-kor: Boross Géza budapesti kabaré-társulatának vendégjátéka teljesen más műsorról. (Bérlétszünetben. Sz.: 292.)

Hétfőn este fél 9-kor: Ida regénye. (5-ször. Napi bérlét 30. A. Sz.: 293.)

Kedd: Hivatalnok urak. (Rátkay Márton, a budapesti Király- és Magyar Színház művészeinek vendégjátéka. Napibérlét 30. szám. E. Sorozatszám: 294.)

Szerda: A zebra. (Párisi bohózat-újdonosság először. Rátkay Márton vendégjátéka. Premióbérlet 31. szám. Sorozatszám: 295.)

Csütörtök: A zebra. (2-odszor. Rátkay Márton vendégjátéka. Napibérlét 30. szám. C. Sorozatszám 296.)

A Magyar Színház mozi-műsora:

Vasárnap délelőtt 11-kor matiné 15 és 10 lejes helyárrakkal: 1. John állást keres. 2. Toto nőszül. 3. Frakkos betörők. 4. Keserű ház.

Hétfőn 4 és 6 órakor: Az asszony és a kártya. (Izgalmas és érdekesítő társadalmi dráma. Főszereplő: Adolph Menjou. Legdrágább jegy 30 lej.)

Kedden 4 és 6 órakor: Az asszony és a kártya. (Adolph Menjouval.)

A Nemzeti Színház és a Román Opera heti műsora:

Vasárnap délután: Medea. Vasárnap este: Trubadur, John Sullivan.

Hétfő. Bohémek, gyermekelőadás. Kedd: Crina.

Szerda. Bolygó hollandi, I. Nona Otescunak, a bukaresti Román Opera dirigensének közreműködésével. Csütörtök: Botcsinálta doktor. (Gyermekelőadás.)

Péntek: Szóktetés a szerájból. I. Nona Otescu közreműködésével.

A színházi iroda közleményei:

Párisi divat Kolozsvárott. A Régi nyár szerzőinek legújabb, briliáns operetteje, a párisi divat mindent elhomályosító sikert aratott Budapesten. Hatvanszor adták eddig Budapest leghatalmasabb színházában a 3000 nézőt befogadó városi színházban s soha egytlenegy üres hely nem maradt a nézőtérben. A Párisi divat Budapest színházi életének legnagyobb operette szenzációja. Jövő hét végén mutatják be nálunk a Párisi divat-ot.

Boross Géza kabaré-együttesének vendégjátéka. Vasárnap két előadás keretében játszik Kolozsvárott Budapest legnépszerűbb kabaré-társulata a Boross együttes. Első előadás félhétgyakor kezdődik (fehér kabaré). Második előadás kezdete 9 óra. Mind a két előadás alkalmával más-más műsor.

Adolphe Menjou a magyar színházban: A kártya és az asszony. Hétfőtől kezdve mindennap a Kártya és az asszony című izgalmas példátlanul érdekesítő társadalmi drámát vetítik a magyar színházban. Főszereplő Adolph Menjou. Előadás 4 és 6 órakor. Legdrágább jegy 30 lej.

A mai mozi-matiné. Vasárnap d. e. 11 órakor mozi-matiné a magyar színházban 15 és 10 lejes helyárrakkal, a következő műsorról: 1. John állást keres. 2. Toto nőszül. 3. Frakkos betörők. 4. Keserű ház.

Rátkay Márton vendégjátéka. Budapest legnépszerűbb színháza, a Király- és Magyar színház kitűnő művésze, Rátkay Márton, a jövő hét négy estején vendége lesz a kolozsvári magyar színháznak. Rátkay Márton kedden este parádés szerepét fogja játszani a Hivatalnok urak-ban, szerdán egy ragyogó párisi bohózat-újdonosságban, a Zebra-ban lép fel, csütörtökön megismétlik a Zebra előadását a Rátkay fel lépésével, pénteken pedig bucsufelépésű leghálásabb szerepét fogják eljátszani a Mersz-e Mary című operette-revüben.

Boross Géza kabaré-műsora. Boross Géza vasárnapi fellépéseinek műsora: délután félhétgyakor: Szentiványi Kálmán konferansza. Anyukám hagyja! beszélni. Simándy József szólója. Főnök ur tudom. Boross Béza szólója. Szünet. Biztosítás Sándor Stefi slágerrel. Szentiványi Kálmán revüje. Boross Géza előadású kupléi.

Este 9-kor: Szentiványi Kálmán bevezető konferansza. A gyáva fráteró (Nóti Károly tréfája). Boross, Szentiványi Simándi. Simándi József szólója. Áll az óra. Bálint Lajos egyfelvonásos vígjátéka. Sándor Stefi, Bánhidy Ilona, Boross, Simándi Szentiványi. Szünet. Csak kiméletesen. Vadnai László tréfája. Boross, Szentiványi Sándor Stefi, Simándy. Sándor Stefi új slágerrel. Szentiványi Kálmán konferansz-revüje. A Peches völegény. Vaszari János tréfája. Boross Géza, Sándor Stefi.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszer közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 5 lej. Allástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Ap óhi detések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak egy továbbítunk, ha portó helyleg mellette van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Nagykereskedő, 35 éves, házasság céljából keresi oly 25-30 év körüli hajadon vagy gyermektelen özvegy ismertségét, kinek 6-800 ezer lej hozománya van. — Teljes címmel ellátott ajánlatokat „Intelligens” jelegre a kiadó továbbítja. 1666

Ha Máramarosszigeten van, okvetlenül nézz be Wiesal Samu orth. kó er bodgájába, ahol jól és olcsón étkezhetsz.

Butorozott szobát keresek. Ajánlatokat a kiadóba „Barátságos” jelegre.

Regátbli zsidó joghallgató, aki a német és francia nyelvet szöben és írásban bírja, bármilyen irodal alkalmazást elvállal. Herkovits Zsidó M nza, Catea Regele Ferdinánd 46.

Makulaturapapír eladó az Uj Kelet kiadóhivatalában.

Vél a meghűléstől és a jáványos betegségektől az Egger-féle Eggomint tabletta. Kellemes ízű készítmény, gyermekek is ziven veszik. Kapható minden gyógyszerárban és drogdórában.

Hunwald
Cluj, Str. Vlahuța (vól. Bolyai-u.) 3. Telefon 1-47 szám

Üvegciszoldó és tüköryár. Tábla-üveg raktár és üvegezési vállalat. Hibás tükrök újra foncsorozása.

